

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/190/2017
Identifikačné číslo spisu:	3111231553
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:3111231553.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu AUVA - Allgemeine Unfallversicherungsanstalt landesstelle Wien - Rechtsabteilung, so sídlom v Rakúskej republike, Wien, Webergasse č. 4, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dr. Vladimíra Clementisa č. 10, proti žalovanému Lease Plan Česká republika, s.r.o., so sídlom v Českej republike, Praha č. 13, Bucharova č. 1423, zastúpenému Advokátskou kanceláriou BOHUNICKÝ & CO., s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dunajská č. 48, o zaplatenie 159 809,26 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 21 C 250/2005, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 31. marca 2015 sp. zn. 19 Co 128/2013, takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 31. marca 2015 sp. zn. 19 Co 128/2013 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. októbra 2012 č. k. 21 C 250/2005-242 zamietol návrh žalobcu, ktorým sa od žalovaného domáhal zaplatenia sumy 159 809,26 eur s príslušenstvom. V danom prípade si žalobca uplatňoval svoj nárok voči prevádzkovateľovi dopravného prostriedku, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda, nakoľko vodič, ktorý nehodu spôsobil pri nej zahynul a on ako zamestnávateľ zomrelého vodiča a takisto zomrelého spolucestujúceho druhého motorového vozidla, ktorí nehodu nespôsobili, no v čase nehody boli na pracovnej, ceste vyplatil oprávneným osobám dávky vdovského a sirotského od 21. mája 2002. Výška vyplatených dávok tak predstavovala požadovanú žalovanú sumu. Súd prvej inštancie návrh zamietol majúc za to, že pasívne legitimovaným subjektom mal byť ako prevádzkovateľ vozidla jeho leasingový nájomca spoločnosť APP Czech s.r.o. a nie žalovaný. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 427 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 7 277,08 eur s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj ako „odvolací súd“) uznesením z 31. marca 2015 č. k. 19 Co 128/2013-265 odvolanie žalobcu ako oneskorene podané odmietol v zmysle § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. O trovách odvolacieho konania rozhodol

podľa § 142 ods. 1, § 151 ods. 1, § 221 ods. 1 O.s.p tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko trovy konania nevyčísľil a z obsahu spisu mu s výnimkou trov právneho zastúpenia, iné trovy nevyplývali. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie prevzal zástupca žalobcu dňa 10. januára 2013, čo je skutočnosťou určujúcou začiatok lehoty na podanie odvolania. Zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania začala žalobcovi plynúť nasledujúci deň, t. j. 11. januára 2013, posledný deň 15-dňovej lehoty tak pripadol na deň 25. januára 2013. Odvolanie bolo podané zástupcom žalobcu na pošte dňa 28. januára 2013, teda po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty, preto odvolací súd rozhodol, tak ako je vyššie uvedené.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., t. j. že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať. Mal za to, že jeho odvolanie bolo nesprávne odmietnuté ako oneskorene podané. Odvolací súd nesprávne vyhodnotil skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo zástupcovi žalobcu doručené dňa 10. januára 2013, avšak toto rozhodnutie prevzal zástupca žalobcu až dňa 11. januára 2013 (piatok), čo svedčí aj z pečiatky dodacej pošty ako aj z doručenky Advokátskej kancelárie žalovaného DVORECKÝ & BOHUNICKÝ s.r.o. Zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania teda začala žalobcovi plynúť nasledujúci deň, t. j. 12. januára 2013, posledný deň 15-dňovej lehoty tak pripadol na deň 26. januára 2013 (sobota). Odvolanie bolo podané zástupcom žalobcu na pošte dňa 28. januára 2013, teda v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote. Žiadal, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a odložil vykonateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že žalobca svoje tvrdenia nijakým spôsobom nepreukázal, preto žiadal predmetné dovolanie zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

5. Dovolanie žalobcu bolo podané 6. mája 2015. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (žalobca), zastúpená advokátom, bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

7. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

8. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nesmeruje proti uzneseniu, ktoré by malo znaky tých uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým bolo dovolanie prípustné.

9. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

10. Žalobca tvrdí, že mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Pod odňatím možností pred súdom konať podľa tohto ustanovenia sa do 30. júna 2016 rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožnila realizácia jeho procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

11. Judikatúra najvyššieho súdu za prípad odňatia možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) považovala medziiným postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie) hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané (viď napríklad R 23/1994 a R 4/2003, rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 14/1996, prípadne tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001).

12. V prejednávanej veci z obsahu spisu odvolaciemu súdu vyplývalo, že zástupca žalobcu si predmetný

rozsudok súdu prvej inštancie prevzal 10. januára 2013 (doručenka č. I. 244 spisu - zadná strana listu), a teda posledný deň lehoty na podanie odvolania pripadol na pondelok 25. januára 2013. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z obsahu listiny preukazujúcej doručovanie odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie (obálka č. I. 246 spisu - zadná strana listu), z ktorej vyplýva, že predmetné odvolanie bolo podané na poštovú prepravu 28. januára 2013, teda po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Vzhľadom na uvedené odvolací súd odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. odmietol.

13. Dovolací súd vykonal vo veci šetrenie, a zistil, že rozsudok zo 17. októbra 2012 č. k. 21 C 250/2005-242 bol zástupcovi žalobcu doručený do vlastných rúk 11. januára 2013 (piatok), ktorý prevzala splnomocnená osoba adresáta s číslom preukazu 289/11/BA29. Tento dátum doručenia vyplýva z odtlačku dennej pečiatky dodacej pošty na doručenke (č. I. 244 spisu - zadná strana listu) a tiež z potvrdenia dodania od Slovenskej pošty, a.s. z 26. mája 2015 (č. I. 318 spisu), ktoré žalobca priložil k dovolaniu na preukázanie včasnosti podania odvolania. Podacie číslo predmetnej zásielky adresovanej žalobcovi, resp. jej zástupcovi vyplýva z emailovej komunikácie medzi podateľňou súdu prvej inštancie a zástupcom žalobcu (č. I. 288 spisu). Na doručenke adresátom uvedený dátum doručenia 10. januára 2013, z ktorého odvolací súd vychádzal pri posudzovaní včasnosti podania odvolania žalobcom, je zrejším omylom adresáta, ktorý možno zistiť práve z odtlačku poštovej pečiatky na doručenke a z informácie poskytnutej Slovenskou poštou, a.s. Lehota na podanie odvolania teda začala žalobcovi plynúť 12. januára 2013 a keďže posledný deň tejto pätnásťdňovej lehoty pripadol na deň 26. januára 2013 (sobota), posledným dňom tejto pätnásťdňovej lehoty bol deň 28. januára 2013 (pondelok). Z obsahu spisu vyplýva, že odvolanie žalobcu adresované príslušnému súdu bolo odovzdané na poštovú prepravu 28. januára 2013, preto bolo podané včas, v zákonom stanovenej lehote.

14. Vzhľadom na význam práva na súdnu ochranu v právnom štáte pre záver o nesplnení podmienok konania nepostačuje iba pochybnosť o ich splnení, ale nesplnenie podmienok konania musí byť preukázané mimo rozumných pochybností. V prípade, ak všeobecný súd nemá záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku preukázaný mimo rozumných pochybností, musí vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v zákonnej lehote podaný bol (tak napr. III. ÚS 331/04, III. ÚS 249/08, IV. ÚS 379/08).

15. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd dospel k záveru, že nebolo mimo rozumných pochybností preukázané, že žalobca podal opravný prostriedok - odvolanie oneskorene. Preto ak odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu ako oneskorene podané, odňal mu svojím konaním a rozhodnutím právo, aby na základe jeho včas podaného odvolania bolo ním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmané odvolacím súdom (porovnaj R 23/1994), t. j. týmto nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a žalobca opodstatnene uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

16. Najvyšší súd zároveň uvádza, že nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti (dovolanie) napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

17. Najvyšší súd preto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

18. V novom rozhodnutí odvolací súd rozhodne znova o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.